

Джерела та література:

1. Алешина И.В. Паблик Рилейшнз для менеджерів и маркетерів. – М.: Ассоциация авторов и издателей „Тандем”; Изд-во „ГНОМ-ПРЕСС”, 1997. – 256 с.; 2. Зяярна О. Як переконати масову аудиторію: психологічні чинники ефективності пропаганди // Нова політика. – 1999. – № 1. – С.42-45; 3. Кара-Мурза С. Манипуляція сознанием. – М.: Изд-во Эксмо, 2000. – 587 с.; 4. Макаревич Э. Игры интеллигентов, или Социальный контроль масс. (Все на выборы) / Э. Макаревич, О. Карпунин. – М.: Эксмо, 2003. – 480с.; 5. Ольшанский Д. Политический PR. – СПб.: Питер, 2003. – 544 с.; 6. Сучасний виборчий PR: Навч. посіб./ В.В.Лісничий, В.О. Грищенко, В.М. Іванов, М.В. Кінах. – Северодонецьк: Вид. дім „ЕВРІКА”, 2001. – 480 с.; 7. Фром Э. Бегство от свободы. – М.: Прогресс, 1990. – 269 с.; 8. Mencher M. Basic Media Writing. Me-

dison, Wisconsin: Wm C. Brown Communications, Inc., 1993. – 457 p.

Tetyana Motornyuk

**Electoral Technologies in Manipulations
of Ukrainian Voters Consciousness
during Presidential Campaign 2010**

The history of emergence and the notion of technologies of voters' consciousness manipulation are studied in the current article. Basic manipulation technologies in Presidential campaign in Ukraine in 2009-2010 are analyzed. The author emphasizes that only establishment and consolidation of two-way symmetrical PR model in the electoral process in Ukraine will allow ensuring actual democratization of political elections and home political regime.

Key words: political technologies, voters, electoral campaign, transitional society, democratization.

© Галина Осадца
(м. Чернівці)

УДК: 327(495)

**ПИТАННЯ БОРОТЬБИ З ТЕРОРИЗМОМ У СЕРЕДЗЕМНОМОР'І
В ГРЕЦЬКІЙ ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ**

Стаття присвячена аналізу боротьби з тероризмом у Середземномор'ї. Греція сьогодні залишається провідною країною регіону у питаннях антитерористичних дій. Автор досліджує європейсько-середземноморське співробітництво. Близькосхідні питання, загроза від країн арабського світу, терористичні акти в США у 2001 р. – все це спричинило активну антитерористичну діяльність міжнародних організацій, провідним членом яких є Греція. Географічна близькість цієї країни до центрів світового тероризму зумовлює її активність, особливо в Середземномор'ї.

Ключові слова: Греція, ЄС, Середземномор'я, зовнішня політика, співробітництво, тероризм, антитерористичні дії.

Найважливішим елементом грецької зовнішньої політики було і залишається співробітництво в Середземномор'ї. У рамках європейсько-середземноморського діалогу Греція впливає на політику середземноморських країн в аспекті боротьби з тероризмом, розвитку норм міжконфесійної толерантності, дотримання прав людини, а також інших основних принципів внутрішньої і зовнішньої політики.

Зважаючи на те, що Україна є однією з країн Середземномор'я, набуває актуальності вивчення досвіду провідних країн цього регіону у питаннях боротьби з тероризмом. Активна участь у міжнародних організаціях, добрі відносини з країнами арабського світу, Туреччиною, Ізраїлем – все це свідчить про правильність проведення зовнішньої політики Грецією. Ведення правильної зовнішньополітичної діяльності дозволяє цю балканську країну віднести до найбільш авторитетних країн Середземномор'я у питаннях боротьби з однією із найбільш загрозливих проблем сучасного суспільства – тероризмом.

Вивченням питання боротьби з тероризмом та місце в ній Греції активно займаються науковці різних країн. Серед закордонних учених можна виділити П. Манчха, А. Язькова, А. Бакланова, З. Бжезінського, Др. Дерендорфа, А. Лейпхарта, Ф. Фукуяму, С. Хантінгтона та інших. До українських науковців, що вивчають ці питання слід віднести М. Кірсенко, А. Білоуса, В. Литвина, В. Бебика, Ю. Шведа, В. Бурдяк, М. Примуша та інших. До грецьких вчених, що предметно вивчають ці проблеми, належать Т. Паньялос, С. Камінаріс, Г. Поліхронорулус, Я. Кранідіотіс, К. Лавдас.

Важливе місце у грецькій зовнішній політиці відіграє Європейське Співтовариство. Греція зуміла вчасно оцінити перспективи вступу в спільну Європу та інші європейські організації. Однією з таких є ОБСЄ. Питанню місця Греції в цій організації приділив особливу увагу у своїх роботах Я. Кранідіотіс [22]. Він наголошує на тому, що значення цієї європейської організації в процесах у Південно-Східній Європі (ПСС) дозволяє Греції комфортно почувати себе та вести дуже активну зовнішню політику з огляду на її можливості. Схожими проблемами у своїх дослідженнях займається К. Лавдас [23], який взагалі не бачить сучасної Європи без Греції, а Грецію він не може уявити в якісь іншій структурі.

Значний інтерес викликають праці російських вчених, які активно розробляють теоретико-методологічні підходи до політичної трансформації країн ПСС. Це праці К. Гаджієва, С. Глінкіної, І. Орліка, Е. Задорожнюк, М. Капустіна, А. Мельвіля, та інших.

Вони вказують на різницю між розвитком країн, які вже встигли до 1989 р. вступити в НАТО та ЄС, наприклад Греції, і соціалістичними країнами даного регіону. Набагато більше можливостей у країн зі сталою демократією Чорноморського регіону у

порівнянні з країнами, в яких тільки-но зароджуються демократичні цінності.

Однією з фундаментальних праць з цієї проблематики є робота відомого російського науковця А. Улуяна [16], в якій він досліджує політичну історію сучасної Греції в контексті її ролі в Чорноморському регіоні. К. Гаджієв [6] оцінює розвиток Греції, як доволі перспективний у регіональному плані і не зовсім очевидний в економічному.

Серед українських дослідників даної проблеми можна виділити В. Бурдяк [3; 4]. Її роботи охоплюють різні питання політичного життя країн Центральної та Південної Європи, зокрема Балкан. Група львівських науковців на чолі з Ю. Шведею та А. Романюком [14; 18] більше аналізують роль партій, партійних лідерів у розвитку країн Європи. Одним з основних висновків Ю. Шведею і А. Романюка є думка про значення політичних партій у зовнішній політиці кожної країни, а політичні партії, звісно, залежні від позицій своїх лідерів.

У працях М. Примуша [11; 12; 13] відслідковано демократичні процеси, які сколихнули Європу за останні пів століття, зокрема вчений порівнює демократичний розвиток України з Грецією.

Серед інших українських дослідників політичних процесів у Європі взагалі і Греції, зокрема слід виділити праці В. Литвина [9], Н. Терентьева [15] та інших, які вказують на значення дослідження розвитку політичної системи Греції для України в контексті багаточисельної грецької громади в Україні, існуючих історичних зв'язків між двома країнами, перспектив підтримки України Грецією в євроатлантичних та європейських прагненнях першої.

Досліджуючи питання боротьби з тероризмом у зовнішній політиці Греції, необхідно наголосити, що Греція разом з іншими демократичними країнами включилася в цей процес відразу ж після жаклих подій, які сталися у США в 2001 р. Так, під час європейсько-середземноморської конференції в Брюсселі 5-6 листопада 2001 р., що відбулася після теракту 11 вересня 2001 р., міністри закордонних справ країн регіону підтвердили свою солідарність і єдність у боротьбі з тероризмом та підкреслили, що поняття "тероризм" не можна ні за яких умов ототожнювати з арабською або ісламською цивілізацією.

Греція бере активну участь у Середземноморському форумі, до якого входять ще 10 країн, а саме: Португалія, Іспанія, Франція, Італія, Марокко, Алжир, Туніс, Єгипет, Мальта і Туреччина. Ця організація європейсько-середземноморського співробітництва – неформальне об'єднання країн, що не спирається на фінансову підтримку ЄС. Багато експертів називають форум "кузницею ідей" для розвитку середземноморського співробітництва і здійснення скоординованої політики в рамках Барселонського процесу. У рамках Форуму Греція мала додаткові можливості просувати свої інтереси через нові проекти й ініціативи. Наприклад, на дев'ятій зустрічі міністрів закордонних справ країн

Середземноморського форуму 21 травня 2002 р. в Делосі експерти високо оцінили ідею Олімпійського перемир'я (Екехірія), а грецький МЗС згодом виніс це положення на найвищий міжнародний рівень. Пізніше до Олімпійського перемир'я приєдналися багато держав, неурядових організацій і громадських діячів, а в лютому 2003 р. свій підпис під Екехірією поставив Генеральний секретар ООН Кофі Аннан [24, с. 6].

Надаючи великої уваги проблемам Середземномор'я, Афіни підтримують ідею використання досвіду ОБСЄ в розвитку співробітництва країн регіону, насамперед у сфері економіки, торгівлі, культури, туризму, охорони навколишнього середовища. Разом з тим після 11 вересня 2001 р. керівництво Греції приділяє все більше уваги проблемам боротьби з тероризмом, і членство Греції в антитерористичній коаліції стало новим виміром грецької зовнішньої політики. Саме в цьому напрямку позитивний досвід Греції, накопичений за десятиліття взаємодії з арабськими країнами, може бути дуже корисний для її союзників на Заході і Сході. Водночас Греція дистанціювалася у своїй зовнішній політиці від Ізраїлю. На думку Е. Атанасопулу, грецького експерта з питань грецько-ізраїльських відносин, для цього існували три основні причини:

- грецькі уряди боялися гонінь проти грецьких громад в арабських країнах;
- Греція потребувала підтримки арабських держав у кіпрській проблемі;
- свою роль зіграла антиамериканська, пропалестинська політика Андреаса Папандреу на початку 80-х рр., а також різка антиізраїльська риторика в середині країни (часто в розмовах Папандреу називав Ізраїль незаконною дитиною американського імперіалізму) [7, с. 199-201].

Історія відносин Греції з арабським світом виглядає практично безконфліктно. Греція офіційно визнала Організацію звільнення Палестини ще наприкінці 1981 р. і зайняла досить тверду позицію відносно Ізраїлю, що було обумовлено рядом причин [10, с. 147]. У той період багато діячів Всегрецького соціалістичного руху (ПАСОК) схилилися до кардинальної переорієнтації грецьких зовнішньополітичних пріоритетів у бік Руху неприєднання. Такий шлях називався „трикозм” або „шлях Третього світу”. Крім того, Афіни сподівалися одержати підтримку арабських країн у питаннях Кіпру і греко-турецьких протиріч в Егейському морі. Підтримка національних устремлень палестинців, сирійців, курдів, вірменів також була спрямована на створення єдиного антитурецького фронту. Також Афіни прагнули убезпечити себе від терористичних атак радикальних ісламських груп та залучити великі арабські інвестиції в економіку країни.

Лінія Греції в близькосхідному врегулюванні ґрунтується на відповідних політичних установах Євросоюзу. З ініціативи МЗС Греції регулярно проводяться неформальні зустрічі „Афінського діалогу за співробітництво на Близькому Сході”, у яких беруть участь представники політичних і суспільних кіл

Ізраїлю і Палестини. Сформовано консультативний комітет, головою якого є представник Греції. Грецький експерт в області проблем тероризму і зовнішньої політики Спірос Камінаріс визначив фактори, які впливають на розміщення різних терористичних груп у Греції:

- у Греції проживає багато етнічних курдів і арабів, частина з яких у стані забезпечити тилову інфраструктуру для терористичних атак;
- географічна близькість Греції до Близького Сходу, Північної Африки, Східної Європи перетворюють її в зручний транзитний пункт для міжнародних терористичних груп. А той факт, що Греція як член ЄС бере участь у програмах по зменшенню транспортних бар'єрів, фактично відкриває кордони для вільного переміщення в регіоні;
- такі країни, як США, Ізраїль, Великобританія, що є для терористів пріоритетними цілями, мають у Греції численні представництва й установи у вигляді посольств, офісів великих компаній, фондів, інших державних і громадських структур;
- приналежність Греції до Європи і свобода слова – два фактори, котрі полегшують відповідне висвітлення терактів у ЗМІ, що є основною метою міжнародних терористичних груп [19, с. 138].

Протягом декількох років Греція формувала регіональні альянси, у тому числі і проти Туреччини. Неформальна регіональна вісь Афіни – Дамаск на Близькому Сході у свій час повинна була стати відповіддю на альянс Анкари і Тель-Авіва. Меморандум протидії організованій злочинності, підписаний 8 вересня 2000 р., означав значний крок у розвитку двосторонніх відносин між Грецією і США. Більш того, 20 листопада того ж року набрав сили закон про взаємну юридичну підтримку. Ці два документи оформили взаємодію Вашингтона й Афін в області боротьби з тероризмом і злочинністю. У даному контексті найважливішим моментом є той факт, що в червні 2003 р. країна прийняла закон, яким допускає більш серйозні заходи для протидії тероризмові. Країна також підписала дванадцять міжнародних конвенцій по боротьбі з тероризмом у рамках ООН [19, с. 139].

Греція активно бере участь у боротьбі з тероризмом і на практиці. Її Міністерство юстиції ввело в дію нове антитерористичне законодавство відповідно до рішень Ради ЄС 2002 р. Воно збільшує термін ув'язнення за вбивство шляхом здійснення теракту з 20 до 30 років, а також збільшує терміни ув'язнення для лідерів терористичних груп. Грецькі війська в складі міжнародних сил по забезпеченню безпеки ISAF (International Security Alliance Force) беруть участь в операції в Афганістані з 2002 р. у Грецькому інженерному корпусі й інших підрозділах бойового і тилового забезпечення в Кабулі. Крім того, два грецьких військових літаки З-130 постійно знаходяться в Афганістані [5, с. 4-5].

Греція завжди настійливо засуджувала тероризм

у всіх його формах, незалежно від його причин чи походження. Терористичні дії злочинні й незаконні. Терористичний напад проти Сполучених Штатів 11 вересня 2001, фактично можна розцінювати як злочинний напад проти людства в цілому.

Провідну роль у боротьбі з тероризмом повинна відігравати ООН. Заходи проти тероризму повинні, відповідно до Уставу ООН, включати певні зобов'язання й поважати права людини. Як передбачено Європейською Угодою з Прав людини і юриспруденції європейського Суду з Прав людини, права людини дозволяють державам вживати ефективних заходів у боротьбі проти тероризму та захищати демократію й норми закону. Греція недвозначно підтримує діючі міжнародні угоди, щодо боротьби з тероризмом і рішення Ради Безпеки 1373, 1390 ООН (UNSC) [20, р. 89].

Вона є учасником 10 з 12 угод ООН по антитероризму. Після нападів 11 вересня, боротьба проти тероризму була і залишається одним з найбільших пріоритетів Європейського союзу (ЄС) і його держав-членів. Європейська Рада прийняла „План Дій”, мета якого боротьба з тероризмом [17].

Греція бере активну участь у діяльності структур, які було створено в Європейському Союзі, включаючи зустрічі вищих посадових осіб на найвищому рівні, відповідальних за антитерористичні дії та за торгівлю зброєю й вибуховими речовинами. Греція також внесла великий вклад у підвищення рівня співробітництва на регіональному рівні, а саме в Південно-Східній Європі й Середземномор'ї. В межах цього співробітництва грецька сторона підписала велику кількість двосторонніх і багатосторонніх угод, установлюючи канали зв'язку для попередження й обміну інформацією про незаконні дії та терористичні операції в ПСЄ і Середземномор'ї.

Як активний член НАТО, Греція погодилася з рішенням, що напад який було скоєно на Америку у 2001 р. слід розцінювати як напад проти всіх Союзників НАТО за статтею 5 Північноатлантичної угоди [1, с. 61].

Ще одним важливим питанням антитерористичної політики Греції є участь в Угоді по відмові від використання мирного атому. Країни, які підписали Угоду, приймають на себе зобов'язання надати можливість спеціалістам міжнародного Агентства по атомній енергетиці дослідити питання можливого використання цією країною атому не в мирних цілях [25, р. 20]. Угода ставить за обов'язок неядерним країнам відхилити будь-який намір придбати ядерну зброю в майбутньому. З іншого боку це не накладає, власне кажучи, ніяких заборон на ті країни, що вже володіють великими ядерними арсеналами.

Тероризм і відносини Греції з арабським світом досить взаємозалежні питання. Останні Олімпійські ігри в Афінах, проведені без інцидентів і терактів, ще раз підтверджують особливу роль Афін у налагодженні відносин з цивілізованою частиною арабського світу. Разом з витраченими мільярдними інвестиціями на

дотримання безпеки на Олімпіаді в Афінах, у грецькому суспільстві збереглася традиція добрих відносин з арабським світом, яка стала фактором безпеки цієї найбільшої спортивної події початку III тисячоліття.

Налагодження співробітництва й одночасно збереження дистанція між Грецією і Туреччиною дозволяють вибудувати складні й водночас ефективні схеми переговорів з найбільш одіозними арабськими режимами. Правильне використання можливостей цих двох держав дозволяє їм не тільки встановити довірчі взаємини з деякими арабськими країнами, але і поступово почати реальну демократичну модернізацію Близького і Середнього Сходу.

Поряд з співробітництвом з прозахідними мусульманськими країнами – Албанією і Туреччиною, Афіни проводять активну регіональну політику по створенню сильного балкано-близькосхідного економічного союзу, здатного здійснювати серйозний економічний і політичний вплив на стан справ у регіоні. У лютому 2004 р. на саміті країн, який проходив у Кувейті, що граничать з Іраком, Туреччина запропонувала створити союз країн Близького Сходу за зразком ЄС. Цю пропозицію підтримали багато країн, і найбільш активно Сирія, що не хоче ставати новою мішенню для США в ході подальшого етапу знищення терористичних режимів у регіоні. На думку експертів, у випадку створення, цей союз сприяв би безпеці і процвітанню Близького Сходу, Середземномор'я і Південної Євразії в цілому. Таким чином, Балкани на чолі з Грецією і Близький Схід – з Туреччиною, вимальовуються в якості двох взаємозалежних політико-економічних структур, що, при певних умовах, змогли б сприяти дотриманню політичної й економічної безпеки в цих ключових регіонах світу.

Активно Греція проводить свою антитерористичну політику і на Балканах. Враховуючи присутність в регіоні великих арабських меншин, грецьке зовнішньополітичне відомство намагається брати на себе обов'язки миротворця у складних релігійних, етнічних та інших питаннях, в яких могли б бути задіяні терористичні угруповання. Допомагає вирішенню таких питань і лобіювання Греції вступу балканських країн у міжнародні організації, зокрема в НАТО й ЄС. До таких країн слід віднести всі колишні республіки Югославії, окрім Македонії, Албанію, Болгарію.

Греція активно співпрацює з Російською Федерацією. Важливим елементом взаємодії Москви й Афін стало співробітництво в сфері протидії терористичним загрозам країн Близького Сходу і Східного Середземномор'я. Греція допомагає Росії в налагодженні і відновленні контактів із ключовими гравцями арабського світу для розширення можливостей російської дипломатії в цьому регіоні. Важливим елементом світової політики в умовах необхідності підтримки стабільності на Балканах, у Східному Середземномор'ї і на Близькому Сході стало співробітництво в рамках трикутника Москва–Афіни–Нікосія, що почав формуватися ще в середині 90-х рр. [8, с. 93].

Під час візиту в грудні 2001 р. до Афін В. Путіна були підписані міжурядові угоди про співробітництво в сфері торговельного судноплавства, паливно-енергетичного комплексу, про повітряне сполучення, про співробітництво МВС Росії і Міністерства суспільного порядку Греції, в системі боротьби зі злочинністю, про установу й умови діяльності культурних центрів, міжурядова програма культурного і наукового співробітництва на 2002–2004 р. У ході зустрічі з чинним лідером опозиційної грецької партії „Нова демократія” К. Караманлісом, В. Путін заявив, що російсько-грецькі відносини мають „надпартійний характер”. Ще одним доказом цього став офіційний візит прем'єр-міністра К. Караманліса в Росію, який проходив з 7 по 9 грудня 2004 р. За результатами перемовин у Москві було підписано три важливих документи, серед яких „Спільна російсько-грецька заява про співробітництво в боротьбі з тероризмом”, „Спільна політична декларація про подальше поглиблення відносин дружби і всебічної взаємодії між Російською Федерацією і Грецькою Республікою”, „Спільний план дій на 2005–2006 роки Російської Федерації і Грецької Республіки” [24, с. 5].

Досить чисельна грецька меншина в Україні, спонукає грецьких посадовців у своїй зовнішній політиці приділяти багато уваги Україні. Греко-українські міждержавні відносини розвивалися на рівні двосторонніх зв'язків і в системі багатостороннього співробітництва [2, с. 101]. Після отримання Україною незалежності у 1991 р., українсько-грецький політичний діалог став значно інтенсивнішим. Комплексні регіональні програми розроблялися у рамках різних міжнародних організацій, зокрема Організації Чорноморського Економічного Співробітництва (ОЧЕС), в структурах якої є робоча група протидії терористичним операціям.

Таким чином, грецька зовнішня політика за останні два десятиліття знайшла новий рівень ефективності і збалансованості. На межі XX–XXI ст. грецько-турецькі відносини почали знаходити новий зміст, оскільки підготовка Туреччини до вступу в Євросоюз багато в чому залежить від зовнішньополітичної підтримки і доброї волі Афін. Греція змогла стати основним політичним і економічним фактором балканського розвитку. Лідерство Афін на Балканах доповнилося її висуванням на провідні позиції в регіонах Східного Середземномор'я і Причорномор'я. Греція відіграє серйозну роль у процесі близькосхідного врегулювання, мобілізуючи накопичений за десятиліття позитивний потенціал у відносинах з країнами арабського світу і виступаючи як партнер й миротворець.

Можна констатувати, що „надпартійна” зовнішня політика Афін дозволила їй звільнитися від численних стереотипів і ідеологічних обмежень, виробити зовнішньополітичну наступність і загальнонаціональну відповідальність лідерів за свої рішення, що приймаються для досягнення стратегічних цілей, минаючи вузькопартійні тактичні цілі, які не раз у

минулому приводили країну до патових ситуацій, криз і переворотів.

Тож, будучи членом світових організацій, Греція намагається також брати активну участь у антитерористичних програмах. Грецький уряд та парламент країни різко засуджують будь-які прояви насилля у суспільстві, особливо терористичного характеру. Все грецьке суспільство активно намагається боротися з проявами терору та сприяє серйозній антитерористичній кампанії у світі. Яскравим підтвердженням цього була підготовка до проведення та безпосереднє проведення Олімпіади в Афінах у 2004 р.

Джерела та література:

1. Бакланов А. Средиземноморские диалоги НАТО // Международная жизнь. - 2000. - № 2. - С. 59-63; 2. Білоус А. Політико-правові системи: світ і Україна. Навчальний посібник. - К.: АМУПП, 2000. - 412 с.; 3. Бурдяк В. Моделі посткомуністичної політики в країнах Центрально-Східної Європи // Галичина 5-6'2001 // Галичина. Науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис. - Івано-Франківськ, 2001. - С. 387-391; 4. Бурдяк В.І. Сучасні теоретичні та методологічні підходи до трансформаційних змін у постсоціалістичних країнах Центрально-Східної Європи // Держава і право. Збірник наукових праць. Юридичні та політичні науки. Випуск 25. - К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2004. - С. 557-568; 5. Встречи на 57-й сессии Генеральной ассамблеи ООН // Греческая газета. - 2002. № 4. - С. 4-5; 6. Гаджиев К.С. Политическая наука. - М.: СОРОС - МЕЖДУНАРОДНЫЕ ОТНОШЕНИЯ, 1995. - 640 с.; 7. Кірсенко М. Греція на зорі сучасності. - К.: Вища школа, 1996. - 248 с.; 8. Кранидиотис Я. Греческая внешняя политика. - М.: Сидерис, 2000. - 222 с.; 9. Литвин В. Партія як форма політичної організації суспільства // Політика і час. - 1992. - № 1. - С. 52-59; 10. Манчха П. Греция наших дней. - М.: Госполитиздат, 1961. - 132 с.; 11. Примуш М. Демократія і багатопартійність // Політика і час. - 2001. - № 2. - С. 65-71; 12. Примуш М. Партії і влада // Політика і час. - 2000. - № 11-12. - С. 94-100; 13. Примуш М.В. Історія і теорія політичних партій. - Донецьк, „КИТИС”, 2000. - 260 с.; 14. Романюк А., Шведа Ю. Партії та електоральна політика. - Львів: ЦПД - „Астролябія”, 2005. - 366 с.; 15. Терентьева Н. Греки в Украине: прошлое и настоящее (экономическая и культурно-просветительская деятельность. XVII - XX вв.). - К., 1999. - 352 с.; 16. Улунян А. Политическая

история современной Греции, Москва: ИВИ РАН, 1998. - 331 с.; 17. Участие Греции в международных организациях. - Режим доступа: <http://revolution.allbest.ru/dlt/captcha.cgi?n=583>; 18. Шведа Ю. Теорія політичних партій і партійних систем: Навч. Посібник. Львів: Тріада плюс, 2004. - 528 с.; 19. Язькова А.А. Косовский конфликт в балканском политическом контексте // Косово. Международные аспекты кризиса. - М.: Центр Карнеги, 1999. - С. 132-140; 20. Kaminaris S. Ch. Middle East Review of International Affairs (MERIA) // Meria Journal. - Vol. 3, 1999. - No 2. - June. - P. 86-93; 21. Kranidiotis Y. Greece and the OSCE // Thesis (a journal of foreign policy issues). - volume III. - issue 2-3. - summer-autumn 1999. - Athens. - P. 10-16; 22. Kranidiotis Y. The 50 Anniversary of the Council of Europe // Thesis (a journal of foreign policy issues). - volume III. - issue 2-3. - summer-autumn 1999. - Athens. - P. 18-20; 23. Lavdas K. The Europeanization of Greece. Interest Politics and the Crisis of Integration. - London: MacMillan, 1997. - 96 p.; 24. Pangalos T. Basic principles of greek forein policy // Thesis (a journal of foreign policy issues). - volume I. - issue 1. - spring 1997. - Athens. - P. 2-7; 25. Polychronopoulos G. The Society of Services and New Development Prospects of Greece into the European Union and Balcan Region // International Conference „Greece: Prospects for Mondernisation”. - LSE and Univ. of Athens. - 17-19 November, 1994. - London. - P. 5-24.

Galyna Osadtsa

Terrorism Fight Issues in the Mediterranean in Greece Foreign Policy

The article is devoted to the analysis of fighting against terrorism in the Mediterranean. Greece remains the leading country of region in the questions of counterterrorist actions. In the context the European-Mediterranean dialogue, Greece influences on the policy of the Mediterranean countries in the aspect of fighting against terrorism, development of norms of interconfessional tolerance, observance of human rights, and also other basic principles of internal and foreign policy. An author pays considerable attention to European-Mediterranean collaboration, particularly in the issues of terrorism. The Middle East problems, threat from the countries of the Arabic world, assassinations in the USA in 2001 is all entailed active counterterrorist activity of international organizations, the active member of which is Greece. The geographical proximity of this country to the centers of world terrorism determines its activity, especially in the Mediterranean.

Key words: Greece, the EU, the Mediterranean, foreign policy, collaboration, terrorism, anti-terrorist actions.

© Любов Сарафінчан
(м. Чернівці)

ЄВРОАТЛАНТИЧНА ТА ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ РУМУНІЇ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ

Румунія посідає важливе місце серед країн Центрально-Східної Європи. Вступу Румунії до ЄС (2007 р.) передувала інтеграція до НАТО, що вважається її значним досягненням у сфері міжнародних відносин.

Це надало їй багато переваг: міжнародне визнання, набуття найпотужніших гарантій безпеки, можливість впливати на процес ухвалення політичних рішень у Євроатлантичному просторі, демократична